

(वीर सहिदहरूको संस्मरणमा कीर्तिपुर, काठमाडौँबाट प्रकाशित)

सहिद

SAHID WEEKLY साप्ताहिक

जि.प्र.का.दर्ता नं ५८/२०६३

पाँगमा सहिदप्रति श्रद्धाञ्जली

पाँगा। माघ १६ गते राष्ट्रिय सहिद दिवसको दिन हो। जहानियाँ राणा शासनको विरोधमा संघर्ष गर्दा पक्राउ परेर ज्यानको आहुति दिएको स्मरणमा प्रत्येक वर्ष माघ १६ गते सहिद दिवस मनाइन्छ।

नाममा २०१३ सालमा स्थापित सहिद स्तम्भमाथि गत वर्ष माघ १६ गते सहिद दिवसमा चारै जना सहिदहरूको प्रतिमा सहिद पथ उभार्ने काममा प्रतिस्थापना गरेको

पाँगा। शालिकमा ती सहिद धर्मभक्त थियो। माथेमा, दशरथ चन्द, गंगालाल श्रेष्ठ र शुक्रराज शास्त्रीको

थियो।

यस वर्ष पनि सो समितिले सहिदप्रति श्रद्धाञ्जली गरियो।

वर्ष १४, अंक ४२, पृष्ठ-६ ने.सं. ११३८ शिल्ला गा. द्वितीया, ति. सं. २०७८ माघ १६ गते शुक्रबार FEB 2018 मूल्य रु. ५।-

काठमाण्डौमा नेमकिपा स्थापना दिवस

काठमाडौँ। नेपाल मजदुर किसान पार्टीको ४४ औँ स्थापना दिवसको अवसरमा मंगलबार चन्द्रागिरी नपामा प्रवचन कार्यक्रम भयो। नेमकिपा काठमाडौँ जिल्ला समितिको आयोजनामा भएको कार्यक्रममा बोल्दै नेमकिपाका वैकल्पिक केन्द्रीय सदस्य तथा प्रदेश सभा सदस्य सुरेन्द्रराज गोसाइँले नेमकिपा आफ्नै खुट्टामा उभिएर देशका पिछ्छडिएका क्षेत्रका जनतासम्म क्रान्तिकारी विचारधाराको प्रचार गर्ने पार्टी भएको बताउनुभयो।

समाजवादी विचारको इमान्दारीका साथ प्रचार र पूँजीवादको खज्रो विरोध गर्ने भएकाले पूँजीपतिहरूले नेमकिपालाई मन नपराएको धारणा राख्दै उहाँले शत्रुले विरोध गर्नु नराम्रो नभएको विचार राख्नुभयो।

नेमकिपाका केन्द्रीय सदस्य सनकमान महर्जनले शासक

दलले राज्यले अपराध करार गरेका व्यक्तिहरूको समेत संरक्षण गरेको चर्चा गर्दै पूँजीवादी प्रजातन्त्रले नेपाली कामदार जनताका समस्या समाधान गर्न नसक्ने प्रष्ट पार्नुभयो।

उहाँले नेमकिपाले स्थापनाकालदेखि नै इमान्दारीका साथ आफ्ना राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय कर्तव्य पूरा गर्दै आएको विचार राख्नुभयो।

नेमकिपा काठमाण्डौ

जिल्ला समितिका अध्यक्ष नारायण महर्जनको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा नेमकिपाका केन्द्रीय सदस्य राजवीर डंगोल, वैकल्पिक केन्द्रीय सदस्य एवं प्रदेश सभा सदस्य सृजना साँयजू, नेक्राविसंघका

केन्द्रीय संयोजक नीरज लवजू, गुणादास महर्जन र शोभलाल महर्जनले पार्टी स्थापना र समसामयिक राजनीतिक परिस्थितिबारे आ-आफ्नो विचार राख्नुभएको थियो।

प्रदेश नं. ३ को बैठक शुभारम्भ: माघ २७ गते सभामुख चुन्ने

नेपालको राजनीतिमा संवैधानिक निकायको रूपमा पहिलो प्रयोग भएको प्रदेश नं. ३ को प्रदेशसभा बैठक बिहीबारबाट अस्थायी मुकाम मकवानपुरको हेटौँडास्थित क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशनालयको भवनमा शुभारम्भ भयो।

बैठकको अध्यक्षता ज्येष्ठ प्रदेशसभा सदस्य दोरमणि पौडेल (वर्ष ७२) ले गर्नुभएको थियो। बैठकको सुरुमा अधिवेशन आह्वान गरिएको पत्र पढेर सुनाइएको थियो।

बैठकमा प्रदेशसभामा प्रतिनिधित्व गरेका दलका एक एक जनाले सम्बोधन गरेका थिए।

नेमकिपाका तर्फबाट प्रदेशसभा सदस्य सुरेन्द्रराज गोसाइँ, नेकाका इन्द्र बानियाँ, एमालेका अष्टलक्ष्मी शाक्यलगायतले बोलेको थियो।

बैठकबाट यही माघ २७ गते दिनको ३ बजे सभामुखको निर्वाचन गर्ने कार्य तालिका सहित बैठक २७ गतेसम्मको लागि स्थगित गरेको छ।

जनसेवा नयाँ भवन जग शिलान्यास

पाँगा। जनसेवा मावि पाँगामा नयाँ भवनको जग शिलान्यास शनिबार सम्पन्न भयो। कीर्तिपुर नगरपालिका प्रमुख रमेश महर्जनले जग शिलान्यास गर्नुभएको थियो।

त्यसक्रममा वहाँले जनसेवा विद्यालयमा नमूना विद्यालयको रूपमा नयाँ भवनको निर्माणले विद्यार्थी अभिभावक र सम्पूर्ण कीर्तिपुरवासीको लागि खुसीको कुरा हो भन्नुभयो।

जग शिलान्यास कार्यक्रममा गुरुजु राजमान बज्राचार्यले विधिवत पूजा आजा गर्नुभएको थियो।

शिलान्यासमा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष माधवलाल महर्जन, प्राचार्य नन्दकुमारी महर्जन, विद्यालयका संचालक समिति र सल्लाहकारहरू, नगरपालिका

क्षेत्रका बुद्धिजीवि, गन्यमान्य, परामर्श समिति, निर्माताका प्रतिनिधिहरूको उपस्थिति थियो।

भूकम्प आपतकालिन सहायता आयोजनाको ५ करोड ६६ लाख ५१ हजार आठ सय एघार र पैसा पन्चानब्बेनेमा सम्पन्न गर्नुपर्ने योजना रहेको छ।

भाद्र २८ गते सम्झौता भई २७ मंसिर २०७५ भित्र सम्पन्न गर्नुपर्ने आयोजना भ्याली कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि. पुल्चोक निर्माता कम्पनी रहेको छ भने शिक्षा मन्त्रालय केन्द्रीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाई ज्ञानेश्वर सार्वजनिक निकाय रहेको छ।

यो रकमबाट शैक्षिक ब्लक, होस्टेल, क्यान्टिन, ट्वाइलेट, अडिटोरियम हल समेत तयार गरिनेछ।

"Be Smart, Be Good" Salient Features

- Grade teaching classes (play-way teaching learning approach) at pre-primary and primary levels.
- Homely and natural school environment.
- Regular & Special music, dance, art and sports activities and field trips.
- Separate playground and dinning hall for small kids.
- Audio-visual teaching and learning classes.
- Health care facility.
- Psycho-social counselling facilities.

Admission Open!

for **Play Group**

RARAHIL MEMORIAL SCHOOL
राराहिल मेमोरियल स्कूल
Kirtipur, Kathmandu, Nepal

25th Anniversary 2049-2074

Ph. no.: 014-330121, 4331248, 4331249 Email: rarahil@mail.com.np Website: www.rarahil.edu.np

ऐतिहासिक जनअन्दोलन २०८६ चैत्र २० गते शहादत अमर सहिद

लन्बहादुर महर्जन
वि.सं. २००६ माघहिराकाजी महर्जन
वि.सं. २०१७ माघराजमान माली
वि.सं. २०२५ मंसिरराजेन्द्र महर्जन
वि.सं. २०३० चैत्र

सहिद साप्ताहिक

वर्ष १४, अंक ४२, २०७४ माघ १९ गते शुक्रबार

शंखापुर प्रकाशन समूहको लागि

सम्पादक/प्रकाशक: नारायण महर्जन

कम्प्यूटर टाइप/सेटिङ्ग: सहिद डेस्कटप

सम्पर्क कार्यालय: जहुँ हिटी युवा क्लब - ११

पाँगा, कीर्तिपुर, फोन नं. ४३३०५८३, ९८४१४३६०२२

E-mail:- kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौं

सम्पादकीय...

नेमकिपाका सांसदहरूलाई शुभकामना

देशकै ठूलो प्रदेश प्रदेश नं. ३ को अधिवेशन
माघ १८ गते बिहीबारबाट हेटौँडामा सुरु भयो ।

प्रदेश सभामा ११० जना सांसदहरू रहेका छन्
। त्यसमध्ये २ जना सांसदहरू नेमकिपाबाट प्रतिनिधित्व
गरेका छन् ।

नेमकिपा नेपालको प्रजातान्त्रिक आन्दोलनका
प्रकाश स्तम्भको रूपमा स्थापित छ ।

विगतमा प्रतिनिधिसभामा लगातार प्रतिनिधित्व
गर्दै क्रान्तिकारी संसदवादको सफल प्रयोग गरी देश
र जनताको हितमा प्रखर प्रतिपक्षको भूमिका निभाएको
थियो ।

नेमकिपाले संसदमा खेलेको भूमिका नेपाली
जनताले कहिले भुल्न सक्ने छैन । सुरुका वर्षमा
प्रतिनिधित्व गर्दा दिएको संसदीय सुविधा गाडि,
औषधोपचार, भागबन्डा नेमकिपाले कहिले पनि स्वीकार
गरेनन् ।

प्रदेश सभाको पहिलो प्रयोग भैरहेको छ ।
जसरी प्रतिनिधि सभामा देश र जनताको पक्षमा
कानून बनाउन संघर्ष गरे अब प्रदेशसभामा पनि
नेमकिपाका सांसदहरूले प्रादेशिक हितमा विधेयक,
ऐन, कानून बनाउने काममा सक्रियपूर्वक लाग्ने छ ।
देश र जनताको हित विपरीत प्रदेशमा बनाउन सक्ने
प्रतिक्रियावादी विधेयकलाई पराष्ट गर्न संघर्ष गर्नेछ ।

नेमकिपाका सांसदहरूले प्रदेशसभामा पनि प्रखर
प्रतिपक्षको भूमिका निभाउँदै देश र जनताको हितमा
समाजवाद उन्मुख क्रियाकलाप गर्न सक्नु भनी
शुभकामना छ ।

कार्यकर्ता, राजनैतिक दल र नयाँ युग

— त्रिचिन्ता

नेपालमा थरि-
थरिका राजनैतिक दलहरू
सक्रिय छन् । शासक दलहरूका
केही नेताहरू त तिनीहरूका
पदका कारण जनताले चिनेका
र जानेका छन् भने केही
कार्यकर्ता भविष्यमा नेतृत्वमा
र मन्त्री या अन्य सरकारी
पदमा आउने कार्यकर्ताहरूको
बारेमा जनतालाई कम
जानकारी छ । कार्यकर्ताहरूको
भविष्य, सफलता र योगदान
त स्वयंको परिवार, योग्यता,
व्यक्तिको राजनैतिक इच्छा र
सम्बन्धित दलको दूरदर्शी वा
अदूरदर्शी उद्देश्यसँग गाँसिएको
हुन्छ । नेपाली कांग्रेसका
आजका अगाडि आएका
कार्यकर्ता र अब आउने युवा
कार्यकर्ताहरू हेर्दा सबैजसो
माथिल्लो वर्ग वा खातापिता र
राजनैतिक परिवारबाट
आएका, पढेलेखेका, 'राजनीति
गर्छु' वा 'सरकारमा गएर केही
गरेर देखाउँछु' र 'पदमा गएर
आफ्नो इज्जत, प्रतिष्ठा र
व्यक्तित्व विकास गर्छु' भन्ने
उद्देश्यले नै राजनीतिमा आएका
देखिन्छन् ।

सम्पत्ति जसरी बाबु-
बाजेबाट आर्जन गरेका छन् ।
त्यसरी नै तिनीहरूले आफ्नो
जिल्ला, क्षेत्र र गाउँ र नगरमा
सार्वजनिक पदका दाबेदार पनि
छन् । त्यस्तै परिवारका आधा
जति युवाहरू राजनीतिलाई
'फोहोर खेल' भन्दै जाल-फेल,
भ्रूट र खुट्टा तानातानबाट टाढै
बसेर आफ्नो अध्ययन र
मेहनतले बौद्धिक क्षेत्रबाटै
आफ्नो व्यक्तित्व विकास
गर्दैछन् । तर नेतृत्वले उठाएका
केही सांसद र महत्वपूर्ण पार्टी
पद र सरकारी पदका
दाबेदारहरू भने विदेशी पूँजीसँग
सम्बन्धित, कालाबजारी,
म्यानपावर कम्पनी चलाउने
ठेकेदार, तस्कर आदि देखिन्छन् ।

एमालेका नेताहरूमध्ये
धेरैजसो यही पुस्तामा
राजनीतिमा आएका हुनाले
नेतृत्व परिवारका नयाँ पुस्ता
राजनीतिमा भन्दा बौद्धिक क्षेत्र
आफ्नो व्यक्तित्व विकास गर्न
सक्ने सम्भावना देखिन्छ ।
त्यसको मुख्य कारण आफ्ना
'बुबा' र 'काका' हरूको
छलछाम र राजनैतिक
गतिविधिबाट खिन्न छन् ।
यसकारण एमालेका नयाँ
पुस्ताका अगाडि देखिएका
कार्यकर्ताहरू धेरैजसो बौद्धिक
क्षेत्रभन्दा गुण्डा, ठेकेदार, घर-
जग्गा दलाली, कालाबजारी,
तस्कर र आपराधिक

पृष्ठभूमिका बढी देखिँदछन् ।
यसको कारण ३०-४० वर्ष
अगाडि नेपाली कांग्रेससँग
प्रतिस्पर्धा गर्न 'नयाँ' नेपाली
काँग्रेसको चरित्र अँगाल्नु
अनिवार्य थियो ।

शासक 'माओवादी
केन्द्र' को पुस्ता नै बदनाम
गतिविधिको कारण प्रतिष्ठित
परिवारका नयाँ कार्यकर्ता भित्रिने
सम्भावना कम र नेतृत्वका
परिवारका नयाँ पुस्ता
काठमाडौँमा आउन पाउने,
शिक्षाको अवसर र सहज
जीवनको कारण राजनीतिप्रति
आकर्षित छन् । तर आ-आफ्नो
व्यक्तित्व विकास पछि अघिल्लो
पुस्ताको बदनामीको कारण
'बलको राजनीति' बाट टाढिँदै
जाने निश्चित छ र नयाँ
कार्यकर्ताहरू दुर्गम जिल्लामा
जात-जातिको बाहुल्यता हुनेछ ।
तर नागरिक र राजनैतिक
संस्कारको विकास नगराइसम्म
'बल' को राजनीति र
अपराधीकरणबाट पार्टी र
राजनीतिलाई जोगाउनु स्वयं
एउटा ठूलो समस्या हुनेछ ।
एमाले र एमाओवादी केन्द्रको
नेतृत्वमध्ये वर्ग र माथिल्ला
जातको प्रभुत्वको कारण तथा
सैद्धान्तिक रूपले कार्यकर्तालाई
शिक्षित नगरेको हुँदा जातिवादी,
क्षेत्रवादी र पदमुखी वा व्यक्तिगत
महत्वाकांक्षी बन्दैछन् ।

राप्रपा र अरु जातीय
र क्षेत्रीय दलहरूका आजका
नेताहरूजस्तै पद, लोभ-लालच,
अस्थिर दृष्टिकोण, संकीर्णता,
भ्रष्टाचार र लाज-गाजको
अभावको कारण सांस्कृतिक र
राजनैतिक संस्कारको समस्या
नयाँ पुस्तामा भन्नु डरलाग्दो
ढङ्गले देखा पर्ने सम्भावना छ ।
सबै शासक दलहरूका तल्ला
स्तरका कार्यकर्ताहरूलाई
राजनैतिक संस्कार नदिई टायर
जलाउने, ढुङ्गा हान्न दिने र
अपराधमा संलग्न गराउने
परीक्षामा नक्कल गर्न दिने,
परीक्षामा असफल भए पनि
शिक्षकहरूलाई धम्क्याएर पनि
उत्तीर्ण गराउन दबाब दिने,
प्रहरीदेखि ठेकेदारसम्मको
रकमबाट कार्यकर्ता पाल्ने
गरिंदा र हरेक प्रकारका
गुण्डागर्दी र अपराधको कारण
सजाय पाएका अपराधीहरूलाई
छुटाउन राजनैतिक दलको
प्रभाव प्रयोग गरेर कार्यकर्तालाई
अभ्रष्ट र अपराधी बनाएको
हुँदा भविष्यको राजनीति भन्नु
निराशाजनक देखिन्छ ।
माथिल्ला जातका वा पढे-
लिखेका कार्यकर्तालाई

निर्वाचनमा आफ्नो पक्षमा
तान्न वा कार्यकर्ता बनाउन
विदेशमा छात्रवृत्ति मिलाई दिने
र केन्द्रीय स्तरका कार्यकर्तालाई
समेत आफ्नो पक्षमा लिन
राजदूतसम्म बनाईदिने वाचा
नेतृत्वले गरेको जगजाहेर छ ।
यसरी तलदेखि माथिसम्मका
नयाँ पुस्तालाई आजको नेतृत्वले
खोटपूर्ण ढङ्गले नै तालिम
गरेकोमा गम्भीर छलफलको
विषय बनेको छ ।

नेपाली काँग्रेसले नयाँ
कार्यकर्तालाई 'कम्युनिष्ट' भनेको
गरिब-गुरुवाको पार्टी हो,
शिक्षित र सुसंस्कृत परिवारका
मानिसहरू कम्युनिष्ट हुँदैनन्,
ज्यापू, खेताला, डोके, ज्यामी
र खर्पेमात्रै कम्युनिष्ट हुन्छन्,
चीनले तिब्बत खायो, (आफ्नै
पार्टीका एउटै परिवारका २-३
जना सदस्यहरूले शासन गरेको
समेत बिसँर) समाजवादी
देशमा पुस्तैवारी शासन
चलाउँछन् जस्ता गैरसैद्धान्तिक
ढंगले तालिम दिएको सबैको
जानकारीमा छ । 'प्रजातान्त्रिक-
समाजवाद', 'स्वतन्त्रता',
प्रजातन्त्र र राष्ट्रियताको बारे
गलत व्याख्या गरेर कहिल्यै
नथाक्ने नेपाली काँग्रेसको
नेतृत्वले फरक फरक
समाजवादी दृष्टिकोण,
साम्राज्यवाद र उपनिवेशवादको
विरोधबाट देश स्वतन्त्र र
स्वाधीन हुनेबारे, प्रजातन्त्रका
प्रकारको जानकारीको अभाव
र अन्ध-राष्ट्रवाद र संकीर्ण
राष्ट्रवादबाट कसरी देश
फासीवाद र नाजीवादमा फस्छ
भन्नेबारे कार्यकर्तालाई शिक्षित
गर्ने आवश्यकताबाट
कार्यकर्तालाई परै राखे । त्यस्तै
एमालेले कार्यकर्ता तालिम गर्दा
समाजको विकास अर्थात् मानव
सभ्यताको विकास, वर्ग संघर्ष,
मार्क्सवाद-लेनिनवाद, पूँजीवादी
क्रान्तिहरू, चिनियाँ क्रान्ति र
अन्य देशको स्वतन्त्रता र मुक्ति
संघर्ष तथा समाजवादी
क्रान्तिहरूबारे शिक्षा दिएको
पाइन्न बरु खस साम्राज्य,
जातीय राज्यहरू, अन्य भाषा-
भाषीहरू, निर्वाचन, पद र
सरकारमा जाने अन्तिम
उद्देश्यको रूपमा तालिम गरेको
अनुमान गर्छन् ।

'जे गरेर पनि चुनाव
जित्ने' र 'जे गरेर पनि
सरकारमा पुगेर' काठमाडौँमा
घर बनाउने र आनन्दको जीवन
बिताउने आदि । भारतदेखि
बन्दुक बोकी काठमाडौँ पुगेको
अहंकार बोकेका प्रचण्ड
समूहका नेताहरू पनि भण्डै

एमालेकै 'काठमाडौँमा घर
बनाएर आनन्दको जीवन
बिताउने' चाँजोपाँजोमा देखिन्छ
। आ-आफ्नो गाउँ, जिल्ला,
क्षेत्रका जनताको सेवा गर्ने र
देश बनाउने जस्ता विषयलाई
घोषणापत्रको विषय बताउँछन्
। व्यवहारमा कामदार वर्गको
हित होइन कि नेताहरू सत्तामा
जाने र आ-आफ्नो हैकम
कायम गर्ने तालिम दिँदैछन् ।
राप्रपाहरू पञ्चायतको बेला
र पञ्चायतपछि संवैधानिक
राजतन्त्रको बेलाको आ-आफ्नो
सुख-सुविधा र सत्तामा
हिस्सेदारी पाई रहने र त्यसलाई
निरन्तरता दिने अन्य शासक
दलहरूसँग मेलमिलाप गर्ने
तालिम नयाँ कार्यकर्तालाई
दिन्छन्, राजा, राजतन्त्र हुँदै
गणतन्त्रमा पनि अरुसँग मिल्ने
आधार राप्रपाले त्यही बनाएको
देखिन्छ ।

जोताहा किसान
विरोधी र मोहियानी हकको
विरोध, व्यापक रूपले हेर्दा
'जमिन जोत्नेको' सिद्धान्त
विरोधी तराईका जमिनदार
वर्गको स्वार्थलाई क्षेत्रीय
साम्प्रदायिकताको भण्डा बोकेर
सत्ताको भागबण्डामा जान
खोज्ने मधेसवादी दलहरूको
नयाँ पुस्तालाई दिइने तालिम
नै साम्प्रदायिक र भेदभावमुलक
हुन्छ । तराईवादी राजनैतिक
दलले यही चिन्तन, उद्देश्य र
विचारमा परिवर्तन ल्याएन भने
भविष्यमा पनि ती दलहरूबाट
व्यापक दृष्टिकोण भएको,
दूरदर्शी, पहाड-हिमाल र
तराईका कामदार जनताको
सेवा गर्ने, नेतृत्व गर्ने कार्यकर्ता
पाउन गाह्रो हुने देखिन्छ ।
जातीय र भाषिक एवम् धार्मिक
दलहरू जाती, भाषा र धर्मको
नाममा व्यक्तिगत हित र सत्तामा
पुग्ने उपायको रूपमा
कार्यकर्तालाई साम्प्रदायिक
रूपले शिक्षित गर्छन् । जाती वा
राष्ट्रियताको नामका ती
राजनैतिक दलहरू आफ्नो
पहिचानलाई सत्तामा जाने
सिंढीको रूपमा प्रयोग गर्नेछन् ।
यसरी राजनैतिक दलहरूका
नेतृत्व गम्भीर नहुँदा नयाँ
कार्यकर्ताहरूबाट पनि देश र
जनताबाट २१ औं शताब्दीमा
फड्को मार्ने खालको शिक्षा,
संस्कृति, विकास र समृद्धितिर
दोयाउने सम्भावना देखिन्छ ।
हो, सबै दलका नेतृत्वले
आत्मसमीक्षा गरी अगाडि
बढेमा हाम्रो देश र जनताले
पनि २१ औं शताब्दीका योग्य
नागरिक सवित गर्नेछन् ।

वामपन्थी को ?

— नीरज

कुनै पनि राजनीतिक शक्ति र सरकार नामैले मात्र वामपन्थी र समाजवादी हुने गर्दैन । संसारको इतिहास हेर्ने हो भने नाममा वामपन्थी वा समाजवादी भएर पनि काम ती राजनीतिक दर्शनभन्दा ठीक विपरीत गर्ने पार्टीका मनग्य उदाहरण छन् । सँगै नाममा जुनसुकै शब्द भए पनि व्यवहारमा वामपन्थी वा समाजवादी भएका राजनीतिक शक्ति र सरकारका उदाहरण पनि प्रशस्त भेटिन्छन् । फासीवादी नेता हिटलरले पनि आफ्नो पार्टीको कार्यक्रममा 'समाजवाद' शब्द उल्लेख गरेका थिए, तर उनी व्यवहारमा कहिल्यै समाजवादी भएनन् । सन् १९६५ अधि ब्युवाली नेता फिडेल क्यास्ट्रोको पार्टीको नाममा कुनै 'समाजवाद' वा 'वामपन्थी' शब्द भुण्ड्याइएको थिएन । तर सन् १९५९ को क्रान्तिपश्चात् नै ब्युवामा समाजवादी कार्यक्रम लागु गर्न उनको पार्टीले नेतृत्वदायी भूमिका खेलि रह्यो ।

नेपालमा आजभोलि आफ्नो नाममा 'कम्युनिष्ट' शब्द भएका दुई वटा राजनीतिक पार्टीहरूबीचको गठजोडलाई 'वामपन्थी एकता' भनेर खुब प्रचार गरिएको छ । वास्तवमा ती पार्टीहरू वामपन्थी हुन् वा होइनन् भन्ने कुराको निक्कैल त्यस्ता प्रचारबाजी

र तिनका अभिव्यक्तिको भरमा गर्नु सत्यसम्म पुग्ने सही बाटो हुनसक्दैन । ती शक्तिहरू वास्तवमा वामपन्थी हुन् वा होइनन् र तिनले भनेका समाजवादका कुरा कस्तो प्रकारको हुनेछ भन्ने कुराको निक्कैल तिनको विगत समेतको मूल्याङ्कनका आधारमा गर्नु उचित तरिका हुनसक्छ । सजिलो के छ भने ती दुवै पार्टीले नेपालमा कुनै न कुनै कालखण्डमा सरकारको नेतृत्व गरिसकेका छन् । त्यसकारण तिनले सरकार चलाउँदाका बखत अंगालेका नीति र व्यवहारको आधारमा तिनीहरू वामपन्थी हुन् वा होइनन् र तिनले भनेको समाजवाद कस्तो खालको हुनेछ भन्ने कुराको निष्कर्षमा पुग्न हामीलाई सजिलो हुनेछ ।

एमालेका चार जना नेता र माओवादीका दुई जना नेताले नेपालमा सरकारको नेतृत्व गरिसकेका छन् । भिन्न राजनीतिक परिस्थितिमा सरकारको नेतृत्व गरे तापनि उनीहरूमध्ये कोही पनि नेताले नेतृत्व गरेको सरकारले नेपालमा समाजवादी कार्यक्रम लागु गरेको देखिदैन । बरु उनीहरूले नेपालमा पूँजीवादी अर्थतन्त्रलाई नै बलियो बनाउन मद्दत गरेका छन् । संसारका कुनै पनि व्यवहारमा समाजवादी पार्टीले आफ्नो सरकार हुँदा शिक्षा, स्वास्थ्य, आवास, खानेपानी, ढलनिकास, उर्जाजस्ता

जनताको जीवनसँग प्रत्यक्ष रूपमा जोडिएका क्षेत्रलाई राज्यको नियन्त्रणमा ल्याई जनतालाई सामाजिक रूपमा सुरक्षित बनाउने काम गरेका हुन्छन् । समाजवादी र वामपन्थी सरकारले गर्ने यो आधारभूत काम हो । समाजवादी अर्थव्यवस्था अंगीकार नगरेका देशहरूमा पनि वामपन्थी वा समाजवादी सरकारले यो काम कुनै पनि काम गरेका छैनन् । बरु जनताको जीवनसँग जोडिएका ती क्षेत्रहरूमा नवउदारवादी प्रणालीलाई संस्थागत गर्न तिनले काम गरेका छन् ।

पटक-पटक सरकारमा गएका राजनीतिक दल हुनुको कारण नेपालको वर्तमान अवस्थाको निम्ति एमाले र माओवादी दुवै दल जिम्मेवारी र जवाफदेही छन् । शिक्षा, स्वास्थ्य, आवास, खानेपानी, ढलनिकास, उर्जा, सामाजिक सुरक्षामा आज नेपाली जनताले भोगिरहेका समस्याको लागि ती दुवै दलहरू जिम्मेवार छन् । यी क्षेत्रको वर्तमान अवस्थाबारे गहिरो अध्ययन गर्ने हो भने आजसम्म सरकार चलाएका कुनै पनि राजनीतिक दलले समाजवादी कोणबाट कुनै

निर्णय गरेको छ भन्ने निष्कर्ष सही हुन सक्दैन । समाजवादको सामान्य अर्थ भनेको यी क्षेत्रलाई नाफाको शिकार नबनाउनु हो । निजी पूँजीको हालीमुहालीबाट ती क्षेत्रलाई जोगाएर जनतालाई गुणात्मक सेवा दिनु नै समाजवाद हो । वामपन्थी सरकारको सरल कर्तव्य यही हुने गर्दछ । त्यसको अर्थ पूर्णतः राज्यकेन्द्रित बन्दोबस्त हुनै पर्दछ भन्ने होइन । तर ती क्षेत्रमा नाफालाई निषेध गर्नु वामपन्थी र समाजवादी सरकारको दायित्व हो । तर के एमाले र माओवादीले ६ वटा सरकारको नेतृत्व गरेको हाम्रो देशमा यो अवस्था छ ? आज नेपालको शिक्षा, स्वास्थ्य, आवास, खानेपानी, ढलनिकास, उर्जा क्रमशः निजी क्षेत्रको नाफा कमाउने डालो बनिरहेको छ । अझ कतिपय क्षेत्रमा त विदेश पूँजीलाई समेत हुलेको देखिन्छ । अनि यी पार्टीहरू कसरी वामपन्थी भएर तिनले भनेको समाजवाद काँग्रेसको समाजवादभन्दा कति औसले फरक हो ?

२०७० सालको संविधानसभा निर्वाचनको समयमा एमाले नेता माधव नेपालले माओवादी नेता प्रचण्डलाई 'भित्ते राष्ट्रपति' भने जस्तै ती काम नगर्ने हो भने अब बन्ने सरकार पनि मात्र 'भित्ते वाम सरकार' बन्नेछ । हामी यहाँ उत्पादनशील क्षेत्रमा निजी पूँजीको कुरा गरिरहेका छैनौं । संसारका कतिपय वामपन्थी सरकारले उत्पादनशील क्षेत्रमा निजी पूँजीको लगानीलाई खुला गरेका छन् । तर विशेषतः जनताका आधारभूत आवश्यकतासँग जोडिएका क्षेत्रमा त्यसो गर्नु उदार पूँजीवाद पनि हुने गर्दैन । उदार पूँजीवादी पनि नभएका पार्टीहरू कसरी वामपन्थी र समाजवादी हुनसक्छन् ?

एमालेका केही नेता-कार्यकर्ता मनमोहन अधिकारीको सरकारले प्रदान गरेको वृद्धाभत्तालाई देखाएर समाजवादी कार्यक्रम लागु गरेको घमण्ड आजसम्म गर्न छोडेका छैनन् । चुनावको समयमा ज्येष्ठ नागरिकलाई एमाले जिते वृद्धभत्ता बढाउने आश्वासन दिएर मत बटुल्न समेत छोडेका छैनन् । तर वृद्धभत्ता दिनु नै वामपन्थी वा समाजवादी हुनुको द्योतक हुन सक्दैन । युरोपका कतिपय देशका अनुदार सरकार र दक्षिण कोरियाली

सरकारले समेत सामाजिक सुरक्षा भत्ता दिने गरेका छन् । के तिनीहरू वामपन्थी वा समाजवादी सरकार हुन् ? विदेशको कुरा छोडौं, हलै मात्र काँग्रेस नेतृत्वको सरकारले समेत वृद्धभत्ता बढाउने निर्णय गरेको छ । के अब काँग्रेसलाई पनि वामपन्थी भन्ने निष्कर्षमा हामी पुग्न सक्छौं । के माओवादी र काँग्रेसको संयुक्त सरकार वामपन्थी सरकार थियो ?

अरु कुरा सामान्य रहे केही दिनपश्चात् एमाले र माओवादी केन्द्रको संयुक्त सरकार बन्ने अब लगभग पक्का हो । त्यो सरकार वामपन्थी सरकार त्यत्तिबेलाभित्र हुनेछ जब त्यसले नेपालको शिक्षा, स्वास्थ्य, आवास, खानेपानी, ढलनिकास, उर्जाजस्ता क्षेत्रहरूमा निजी क्षेत्रलाई निषेध गर्नेछ र सरकारमार्फत् ती क्षेत्र सञ्चालनमा ल्याइनेछ । सबै उत्पादन र सेवा क्षेत्रमा सरकारको भूमिका मात्र रेफ्रीको हुने अनि सबै खेलाडी नाफाखोर पूँजीपति हुने हो भने त्यो सरकार कदापि पनि वामपन्थी हुन सक्दैन । २०७० सालको संविधानसभा निर्वाचनको समयमा एमाले नेता माधव नेपालले माओवादी नेता प्रचण्डलाई 'भित्ते राष्ट्रपति' भने जस्तै ती काम नगर्ने हो भने अब बन्ने सरकार पनि मात्र 'भित्ते वाम सरकार' बन्नेछ ।

पूँजीवादी बन्दोबस्तमा व्यवसायिक भनिएका सञ्चारमाध्यमहरू स्वयं उद्योग हो । पूँजीवादी सञ्चारमाध्यमको धर्म नाफाको पक्षपोषण हो । किनभने ती सञ्चारमाध्यमहरू स्वयं नाफाखोर पूँजीपति वर्गका मुखपत्र हुन् । अब बन्ने सरकारले पूँजीपति वर्गले कुम्ल्याउँदै आएको नाफामाथि कुनै हमला नगर्ने र विदेशी पूँजीको सेवा गर्ने भएकाले आज 'मुलधार' भनिएका कतिपय सञ्चारमाध्यमले समेत वामपन्थी गठजोडको खुब हल्ला गरिरहेका छन् । तर साँचो कुरा के हो भने जब ती सञ्चारमाध्यमहरूले कुनै राजनीतिक शक्तिमाथि हमला गर्छ वा त्यसको प्रचार गर्दैन भने त्यो शक्ति नै सही वामपन्थी वा समाजवादी हुनेछ । किनभने जुन शक्तिले उनीहरूको नाफा र उनीहरूमार्फत् भित्र्याइएको विदेशी पूँजीको विरोध गर्नेछ, त्यो शक्तिको ती कथित मुलधारका सञ्चारमाध्यमले भुईँपाताल जोडेर

विरोध गर्नेछन् वा प्रचार गर्ने छैनन् । अनि नेपालका अधिकांश बुद्धिजीवीहरूले समेत ती कर्पोरेट मिडियाका प्रचारबाजीलाई नै सत्य मानेर आफ्नो दृष्टिकोणको कालीगढी गर्ने गरेका छन् । ठूला शक्ति र सत्ताको पूजा गर्ने चाकडी मानसिकताले उनीहरूलाई ती प्रचारबाजीको सत्यतामाथि अन्वेषण गर्न रोक लगाएको हुन्छ । फलतः उनीहरू पनि वामपन्थीको राग अलान्ने गल्ती गरिरहेका छन् । यो बौद्धिकताको परिचायक कदापि होइन, बरु चाकडी प्रथाको नयाँ संस्करण मात्र हो ।

उनीहरूले आफूलाई वामपन्थी भन्नु हामी काँग्रेस होइनौं भन्ने अभिव्यक्ति मात्र हो ।

एमाले र माओवादीको विगत हेर्दा तिनीहरूले अब बन्ने सरकारमा वामपन्थी भूमिका निभाउने आशा अर्को दृष्टिदोष हुनेछ । चुनावको समयमा उनीहरूले आर्थिक समृद्धि र राजनीतिक स्थायित्वको नारा खुबै लगाए । तर कुनै पनि देशलाई आर्थिक रूपमा समृद्ध बनाउँदा कुनै पनि सरकार वामपन्थी हुनसक्दैन । सरा अमेरिका, जापान र युरोपेली देशका शासकहरूले पनि आफ्नो देशलाई आर्थिक रूपमा समृद्ध बनाए । तर उनीहरू वामपन्थी थिएनन् । साथै राजनीतिक स्थायित्व नै वामपन्थी हुनुको द्योतक होइन । राणाशासन १०४ वर्ष र पञ्चायती बन्दोबस्त ३० वर्ष चलेको थियो । त्यसलाई एक प्रकारले राजनीतिक स्थायित्वको अवधि मान्न सकिनेछ । तर के ती बन्दोबस्त समाजवादी थिए अथवा के राणा र राजा वामपन्थी थिए ? निसन्देह थिएनन् । तसर्थ आज एमाले र माओवादीले जुन आधारमा आफूलाई वाम भनिरहेका छन्, ती कुनै पनि आधारलाई कसैमा घोट्टेर हेर्ने हो भने उनीहरूलाई वामपन्थी भन्न सकिने कुनै आधार छैन ।

उनीहरूले आफूलाई वामपन्थी भन्नु हामी काँग्रेस होइनौं भन्ने अभिव्यक्ति मात्र हो । उनीहरूबाट त्यही शब्दको मोहजालमा परी धेरै आशा गर्नु र भर पर्नु फगत भ्रम मात्र हो । एमाले र माओवादीको लागि आज वामपन्थ कुनै सिद्धान्त र मान्यता नभई एउटा राजनीतिक चालबाजी मात्र हो ।

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्मः
वि.सं. १९९४

स्वर्गारोहणः
वि.सं. २०७४/१०/१६

स्व. हिरादेवी बज्राचार्य

हाम्रा हितैशी मित्र श्री ईश्वरमुनि बज्राचार्यका ममतामयी आमा
श्रीमती हिरादेवी बज्राचार्यको माघ १६ गते ८० वर्षको उमेरमा
असामयिक निधन भएकोले दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै
भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं ।
साथै यस दुःखद घडीमा शोक सन्तप्त परिवारजनमा धैर्य धारण गर्ने शक्ति
प्रदान गर्नु भनी ईश्वरसँग प्रार्थना गर्दछौं ।

जनसेवा माध्यमिक विद्यालय

२०८० ब्याच परिवार

एउटै उद्देश्य-एउटै नारा

भ्रष्टाचारबाट छुटकारा

हामी सबैको अभिभारा ।

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
सूचना विभाग

सात वटै प्रदेशसभा बैठकका आ-आफ्नै रौनक

- भीष्मराज ओम्हा

नेपालको संविधानअनुसार मुलुकमा पहिलो पटक भएको प्रदेशसभा सदस्य निर्वाचनपछि सातै प्रदेशमा प्रदेशसभाको पहिलो बैठक बस्दैछ। संघीयता कार्यान्वयनका लागि प्रदेशसभाको गठन कोशेढुंगा हो।

निर्वाचनपछि सरकारले छोटो समयवाधमा तोकेका कार्यस्थलमा प्रदेशसभाका बैठकको तयारी पनि हतारहतार गरिँदै छ। सरकारले संविधानअनुसार यही माघ ३ गते सातै प्रदेशमा प्रदेश प्रमुख र अस्थायी कार्यस्थल तोकेको थियो। निर्वाचन आयोगले पनि प्रदेशसभाको अन्तिम मतपरिणाम यही माघ ३ गते नै सार्वजनिक गरेको थियो।

संविधानको धारा १८३ अनुसार प्रदेश प्रमुखले प्रदेशसभाका लागि भएको निर्वाचनको अन्तिम परिणाम घोषणा भएको मितिले २० दिनभित्र प्रदेशसभाको अधिवेशन आह्वान गर्नुपर्नेछ। सोही प्रावधानअनुसार सातै प्रदेशसभाका पहिलो बैठक बस्दैछन्।

प्रदेश सभामा सम्बन्धित प्रदेशबाट प्रतिनिधि सभामा पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम निर्वाचित हुने सदस्य संख्याको दोब्बर संख्यामा हुन आउने सदस्य र सो संख्यालाई ६० प्रतिशत मानी बाँकी ४० प्रतिशतमा समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीबाट निर्वाचित हुने सदस्य रहन्छन्।

संविधानको धारा १८२ मा प्रदेश सभाको पहिलो बैठक प्रारम्भ भएको मितिले १५ दिनभित्र प्रदेश सभाका सदस्यहरूले आफूमध्येबाट प्रदेश सभामुख र प्रदेश उपसभामुखको निर्वाचन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।

संविधान बमोजिम अगावै विघटन भएकोमा बाहेक प्रदेश सभाको कार्यकाल पाँच वर्षको हुनेछ। संविधानअनुसार प्रदेश प्रमुखले प्रदेश सभामा बहुमत प्राप्त संसदीय दलको नेतालाई मुख्यमन्त्री नियुक्त गर्नेछ र निजको अध्यक्षतामा प्रदेश मन्त्रिपरिषद्को गठन हुनेछ।

प्रदेशसभामा कुनै पनि दलको स्पष्ट बहुमत नरहेको अवस्थामा प्रदेशसभामा प्रतिनिधित्व गर्ने दुई वा दुई भन्दा बढी दलहरूको समर्थनमा बहुमत प्राप्त गर्न सक्ने प्रदेशसभाको सदस्यलाई प्रदेश प्रमुखले मुख्यमन्त्री नियुक्त गर्नेछ।

प्रदेश सभाको निर्वाचनको अन्तिम परिणाम घोषणा भएको मितिले ३० दिनभित्र मुख्यमन्त्री नियुक्ति हुन सक्ने अवस्था नभएमा वा त्यसरी नियुक्त मुख्यमन्त्रीले विश्वासको मत प्राप्त गर्न नसकेमा प्रदेश प्रमुखले प्रदेश सभामा सबैभन्दा बढी सदस्य भएको संसदीय दलको नेतालाई मुख्यमन्त्री नियुक्त गर्ने व्यवस्था छ।

यसरी नियुक्त मुख्यमन्त्रीले त्यसरी नियुक्त भएको तीस दिनभित्र प्रदेश सभाबाट विश्वासको मत प्राप्त गर्नु पर्नेछ। संविधानअनुसार प्रदेश प्रमुखले

मुख्यमन्त्रीको सिफारिसमा प्रदेशसभाका सदस्यमध्येबाट समावेशी सिद्धान्त बमोजिम मुख्यमन्त्रीसहित प्रदेशसभाका कुल सदस्य संख्याको बीस प्रतिशत भन्दा बढी नहुने गरी प्रदेश मन्त्रिपरिषद् गठन गर्नेछ।

सातै प्रदेशसभा सदस्यले माघ ७ गते नै पद तथा गोपनीयताको सपथ लिईसक्नु भएको छ भने यसै साताभित्र सबै प्रदेशसभाको पहिलो बैठक बस्ने तयारी तीव्र रूपमा भइरहेको छ। प्रदेशसभा सञ्चालन र आवश्यक तयारीका लागि केन्द्र सरकारले सचिव, सहसचिवलगायत संघीय सचिवालयका कर्मचारी समेत सम्बन्धित प्रदेशमा पठाईसकेको छ।

प्रदेश नं. १ को प्रदेशसभा बैठक २२ गते बस्दै

प्रदेश नं १ का प्रदेश प्रमुख डा. गोविन्दबहादुर तुम्बाहाङले प्रदेशसभाको पहिलो बैठक यही माघ २२ गतेका लागि आह्वान गर्नुभएको छ। विराटनगरस्थित जिल्ला समन्वय कार्यालयको सभा भवनमा प्रदेशसभाको पहिलो बैठक बस्ने तय भएको छ।

सोहीअनुसार तीव्र गतिमा त्यसको मर्मत कार्य भइरहेको छ भने बैठक हुने भवनको रंगरोगनका साथै आवश्यक पूर्वाधार निर्माणका कार्य समेत अन्तिम चरणमा पुगेको हाम्रा समाचारदाताले जानकारी दिनुभएको छ।

रंग रोगनलगायतका कार्य सम्पन्न भएपछि कार्पेट बिछ्याउनुका साथै कुर्सी राख्ने लगायतका आवश्यक काम गरिने शहरी विकास तथा भवन निर्माण कार्यालय विराटनगरका इन्जिनियर विनोद सिंहले जानकारी दिनुभयो। प्रदेश नं. १ को प्रदेश सभामा प्रत्यक्ष निर्वाचित ५६ र समानुपातिक ३७ गरी ९३ सदस्य छन्।

सभाभवनको मञ्चमा सभामुख, संसद् सचिव र कार्य व्यवस्थाको कुर्सी राखिने निर्देशनअनुरूप व्यवस्था मिलाइएको उहाँले बताउनुभयो। मञ्चको मुनी अघिल्लो पंक्तिमा उपसभामुख, उच्चपदाधिकारीका कुर्सी राखिनेछ। मञ्चबाहेक १४० वटा कुर्सीको व्यवस्था गरिएको हो।

यसका साथै, प्रदेश मन्त्रालय स्थापना हुने भनिएको खाद्य प्रविधि गुण नियन्त्रण कार्यालयको भवन, सुनसरी-मोरङ सिँचाई आयोजनाको भवन, जल उत्पन्न तथा प्रकोप नियन्त्रण कार्यालयको भवनमा पनि मर्मत कार्य तीव्र गतिमा भइरहेको छ।

जनकपुरमा प्रदेश नं. २ को प्रदेशसभा बैठक तयारी तीव्र

प्रदेश नं. २ का प्रदेश प्रमुख रत्नेश्वरलाल कायस्थले प्रदेशसभाको पहिलो बैठक माघ २१ गतेका लागि आह्वान गर्नुभएको छ। बैठक जनकपुरस्थित जिल्ला शिक्षा कार्यालय प्राङ्गणभित्र रहेको शैक्षिक तालिम केन्द्रमा बस्ने भएकाले त्यसको तयारी तीव्रगतिमा भइरहेको

हाम्रा समाचारदाताले जानकारी दिनुभएको छ।

बैठकका लागि सभाहलभित्र फर्निचर तथा सजावटको काम जारी छ। बैठक भवन वरिपरिका भवनलाई नयाँ रूप दिन कामदार निकै व्यस्त देखिन्छन्। प्रदेशसभाको बैठकका लागि तालिम केन्द्रलाई तीव्रताका साथ बेहुलीलाई भैं शृंगार गरिँदैछ। बैठकका लागि भवन रंगाउने काम, आवश्यक फर्निचर व्यवस्थापन, मर्मतसम्भार, सरसफाइको तदारुकताका साथ भइरहेको छ। शहरी तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय जनकपुरका अनुसार प्रदेशसभा बैठकका लागि आवश्यक तयारी तीव्र गतिमा भइरहेको छ। यस प्रदेशसभामा प्रत्यक्ष निर्वाचित ६४ र समानुपातिक ४३ गरी १०७ सदस्य सदस्य छन्।

प्रदेश नं. ३ को प्रदेशसभा बैठक सबैभन्दा पहिले

प्रदेश प्रमुख अनुराधा कोइरालाले प्रदेश नं. ३ को प्रदेशसभा बैठक सबैभन्दा पहिले माघ १८ गतेका लागि आह्वान गर्नुभएको छ। एकमात्र महिला प्रदेश प्रमुख भएको यस प्रदेशको अस्थायी केन्द्र मकवानपुरको हेटौँडा तोकिएको छ।

हेटौँडाको क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशनालयमा बस्ने पहिलो बैठकको लागि टेबल कुर्सी व्यवस्थापन र डरोगनलगायत आवश्यक सरसफाई कार्य सम्पन्न भइसकेको छ।

संघीय संसद् सचिवालयबाट यस प्रदेशमा खटिनुभएका सहसचिव डा. रोजनाथ पाण्डेले प्रदेशसभा बैठकका लागि आवश्यक सम्पूर्ण तयारी पूरा भएको बताउनुभयो। भोलिको पहिलो बैठकका लागि सञ्चारमाध्यम र सर्वसाधारणका लागि प्रत्यक्ष प्रसारणको समेत व्यवस्था मिलाइएको जानकारी गराउनुभयो।

पहिलो बैठकले प्रदेशसभा सञ्चालनसम्बन्धी अन्तरिम नियमावली पारित गर्ने र सभामुख एवं उपसभामुखको निर्वाचनको मिति तय गर्नेछ। यस प्रदेशमा प्रत्यक्ष निर्वाचित ६६ र समानुपातिक ४४ गरी ११० (सबैभन्दा बढी) प्रदेशसभा सदस्य छन्।

प्रदेश नं. ४ को प्रदेशसभाको बैठक माघ २२ गते

प्रदेश प्रमुख बाबुराम कुँवरले प्रदेश नं. ४ को प्रदेशसभाको बैठक यही माघ २२ गते बोलाउनुभएको छ। प्रदेशसभाको बैठक सञ्चालन गर्ने स्थल पोखराको नदीपुरस्थित नगर विकास प्रशिक्षण केन्द्रको भवन एवं सभाकक्षलाई चिटिक्क पार्न लागिएको छ भने अन्य सम्बन्धित कार्यालय एवं सचिवालयको व्यवस्थापनको कामलाई द्रुतरूपमा अघि बढाइएको छ।

प्रदेशसभाको पहिलो बैठक नजिकिँदै गर्दा त्यसलाई थप व्यवस्थित बनाउनका साथै अन्य आवश्यक तयारीका लागि संसद् सचिवालयको चार सदस्यीय टोली

मंगलबार पोखरा पुगिसकेको छ। संघीय संसद् सचिवालयका सहसचिव जीवराज बुढाथोकी नेतृत्वको टोलीमा उपसचिव गोपाल सिग्देल शाखा अधिकृत अनन्त कोइराला र एक जना प्राविधिक हुनुहुन्छ।

पोखरालाई प्रदेश नं ४ को अस्थायी कार्यसञ्चालन केन्द्र बनाइएसँगै आवश्यकताअनुसार कार्यालय, सचिवालय एवं आवासको व्यवस्थापन गर्ने कामलाई अघि बढाइएको छ। सहसचिव बुढाथोकीका अनुसार प्रदेशसभाको पहिलो बैठकले संसद् सञ्चालनका लागि अन्तरिम कार्यविधि पारित गर्ने छ। पोखरा यस प्रदेशको स्थायी राजधानी हुने करिब करिब निश्चित छ। प्राकृतिक सुन्दरताले भरिपूर्ण यस प्रदेशमा प्रत्यक्ष निर्वाचित ३६ र समानुपातिक २४ गरी ६० सदस्य छन्।

प्रदेश नं. ५ को प्रदेशसभा बैठक तयारी अन्तिम चरणमा

प्रदेश नं. ५ का प्रमुख उमाकान्त भाले संवैधानिक व्यवस्थाअनुसार प्रदेशसभा बैठक माघ २१ गतेका लागि आह्वान गर्नुभएको छ। सरकारले यस प्रदेशको अस्थायी कार्यसञ्चालन केन्द्र रुपन्देहीको बुटवल तोकेको छ।

बुटवल उद्योग वाणिज्य संघको हलमा हुने पहिलो बैठकका लागि आवश्यक तयारी अन्तिम

चरणमा पुगेको र केन्द्र सरकारबाट सम्बन्धित कर्मचारी पुगिसकेका छन्।

यस प्रदेशको राजधानी दाङमा हुनुपर्ने माग गर्दै केही समय आन्दोलन भए पनि केन्द्र सरकारले आवश्यक पूर्वाधारलगायत अध्ययन गरी बुटवललाई अस्थायी केन्द्र तोकेको हो। यस प्रदेशमा प्रत्यक्ष निर्वाचित ५२ र समानुपातिक ३५ गरी ८७ सदस्य छन्।

सुर्खेतमा प्रदेश नं. ६ को प्रदेशसभा बैठक बस्दै

प्रदेश प्रमुख दुर्गाकेशर खनालले प्रदेश नं. ६ को प्रदेशसभाको पहिलो बैठक यही माघ २१ गते दिनको १ बजेका लागि आह्वान गर्नुभएको छ। सुर्खेतको क्षेत्रीय वन कार्यालयको हलमा बस्ने बैठकका लागि आवश्यक तयारी अन्तिम चरणमा पुगेको हाम्रा समाचारदाताले जनाएका छन्।

दक्षिणी सिमानासँग नछोएको एकमात्र यस प्रदेशको स्थायी राजधानी सुर्खेतमा हुने पक्कापक्की छ। संघीय संसद् सचिवालयबाट खटिनुभएका सहसचिव कृष्णहरि खड्काले बैठकका लागि आवश्यक व्यवस्थापन तथा पूर्वाधार तयारी भइरहेको बताउनुभयो।

पहिलो बैठकमा प्रमुख दलका नेताले सम्बोधन गर्ने र अन्तरिम कार्यविधि पारित गर्ने तथा सभामुख र उपसभामुखको

निर्वाचनको मिति तोक्ने कार्यसूची रहेको उहाँले जानकारी दिनुभयो। यस प्रदेशमा प्रत्यक्ष निर्वाचित २४ र समानुपातिक १६ गरी ४० (सबैभन्दा कम) सदस्य छन्।

प्रदेश नं. ७ को प्रदेशसभा बैठक तयारी तीव्र

प्रदेश प्रमुख मोहनराज मल्लले प्रदेश नं. ७ को प्रदेशसभाको पहिलो बैठक माघ २१ गते धनगढीको जिल्ला समन्वय समितिको हलमा बोलाउनुभएको छ। बैठकका लागि हलमा टेबल कुर्सी व्यवस्थापनका साथै रडरोगन र सरसफाइ सम्पन्न भएको हाम्रा समाचारदाताले जानकारी दिनुभएको छ।

प्रदेश प्रमुख मोहनराज मल्लले आवश्यक तयारी भइरहेको र बैठक सञ्चालनमा कुनै समस्या नरहेको बताउनुभयो। यस प्रदेशमा प्रत्यक्ष निर्वाचित ३२ र समानुपातिक २१ गरी कूल ५३ सदस्य छन्।

संविधानको धारा २८८ मा प्रदेशको राजधानी सम्बन्धित प्रदेशसभामा तत्काल कायम रहेका सदस्य संख्याको दुई तिहाइ बहुमतबाट निर्णय भएबमोजिम हुने व्यवस्था छ। उक्त निर्णय नभएसम्म सरकारले तोकेबमोजिमको स्थानबाट प्रदेशको कार्य सञ्चालन हुने संवैधानिक प्रावधान छ।

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म:
वि.सं. १९९४

स्वर्गारोहण:
वि.सं. २०७४/१०/१६

स्व. हिरादेवी बज्राचार्य

यस क्लवका उपाध्यक्ष श्री ईश्वरमुनि बज्राचार्यका ममतामयी आमा

श्रीमती हिरादेवी बज्राचार्यको माघ १६ गते ८० वर्षको उमेरमा असामयिक निधन भएकोले दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं।

साथै यस दुःखद घडीमा शोक सन्तप्त परिवारजनमा धैर्य धारण गर्ने शक्ति प्रदान गर्नु भनी ईश्वरसँग प्रार्थना गर्दछौं।

कीर्तिपुर त्याडमिन्टन क्लव

कीर्तिपुर

प्रदेशसभामा नेमकिपा ‘समृद्धि कुनै तयारी खाजा होइन’

हेटौंडा । प्रदेश नं ३ को पहिलो ऐतिहासिक बैठक बिहीबार हेटौंडामा बस्यो ।

संघीय गणतन्त्र नेपालको पहिलो प्रदेश सभामा नेपाल मजदुर किसान पार्टीको तर्फबाट मन्तव्य राख्दै भक्तपुर क्षेत्र नं १ ख का सांसद सुरेन्द्रराज गोसाईंले वीर सहिद र वीर योद्धाहरुको रगत पसिनालाई साक्षी राखी देश र जनताको व्यापक हितको पक्षमा, देशको सार्वभौमिकता, स्वतन्त्रता एवं स्वाधीनताको लागि र नेपाली जनताको स्वाभिमान रक्षार्थ एक बफादार सिपाहीको रूपमा प्रस्तुत हुने र निःस्वार्थपूर्वक क्रियाशील रहने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, देशका सत्ताधारी दलहरु कति सक्षम र दूरदर्शी छन् भन्ने कुराको पछिल्लो दृष्टान्त प्रदेश बैठकको संचालन तथा कार्यविधि, निर्वाचन आदिले पेश गरिरहेको छ, छर्लङ्गयाइसकेको छ । ती कति दूरदर्शी छन्, पूर्व तयारी गर्छन् भन्ने प्रष्ट बताइरहेको तीतो अनुभवका बीच बैठक प्रारम्भ हुँदैछ । पौडी खेल नजानेको बालक पोखरीमा हामफालेको अवस्थसँग वर्तमान देशको स्थिति दाँज्दा कमैले मात्र अनुचित ठान्छन् ।’

‘हामी ३ नं प्रदेशको बैठकमा उपस्थित छौं । यो प्रदेश र प्रदेशका जनताको विकास, उन्नति एवं भलाइ स्वाभाविक रूपमा हाम्रो चासो, चिन्ता र चिन्तनको विषय हो । यतिमात्र जिम्मेवारी हाम्रो हो भन्नु न्यायोचित नहोला । बरु समग्र देशको हित र प्रगति हाम्रो मन-मस्तिष्कमा बोक्न आवश्यक छ । प्रदेश-प्रदेशबीचको समन्वय, सुमधुर सम्बन्ध, साभ्ना हितलाई प्राथमिकतामा राख्न सक्नुमै हाम्रो सफलता अन्तर्नीहित हुने निर्विवाद

छ ।’, नेमकिपाका वैकल्पिक केन्द्रीय सदस्य समेत रहनुभएका गोसाईंले भन्नुभयो । देशको आवश्यकता र नेपाली जनताको अबको चाहना भनेको विकेन्द्रिकरणको वास्तविक अभ्यास र सन्तुलित विकास नै हो भन्दै उहाँले यसलाई व्यवहारमा लागु गर्नु नै आजको जिम्मेवारी भएको र जातीय नारा, क्षेत्रीय भावना, साम्प्रदायिक सोच र दलगत स्वार्थले विकास निर्माण प्रभावित हुनु हुँदैन र कसैको अहंकारको कारण समाजको समग्र प्रगति अवरुद्ध हुनु हुँदैन भन्नुभयो । ‘केन्द्रले गर्न नसकेका काम प्रदेशले गरेर, केन्द्रमा रहेका भ्रष्टाचार, पक्षपात, ढिला-सुस्ती, भागवण्डाजस्ता कुसंस्कार प्रदेशमा पस्न नदिएर हामी यो प्रदेशका जनतालाई आशाको किरण देखाउन सक्छौं, प्रदेशभरि उत्साहको संचार गर्न सक्छौं र संभावनाको सन्देश प्रवाह गर्न सक्छौं ।’, उहाँले जोड दिनुभयो ।

संघीयता प्राथमिक पाठशालामा भएको चर्चा गर्दै उहाँले भन्नुभयो, ‘विभिन्न देशका अनुभवबाट सिक्दै पाइला चाल्नु नै बुद्धिमानी ठहरिने छ । स्विट्जरल्याण्ड, सं. रा. अमेरिका, पूर्व सोभियतसंघ, भारत लगायतका देशहरुको संघीयतासम्बन्धीका अनुभव हाम्रो निम्ति सहयोगी सिद्ध हुन सक्छ । ती देशका ज्ञान, अनुभव र अभ्यासबाट सिकेर नेपालको परिस्थितिसँग मेल खाने किसिमले हामी अगाडि बढ्न सके कममात्र गल्ती हुने र उद्देश्यमा पुग्न लामो समय नलाग्ने निश्चित छ । संविधान सभाबाट बनाइएको नयाँ संविधानसमेत बारम्बार संशोधन गरिएको लाजमर्दो स्थिति फेरि नदोहोरियोस् भन्नेतर्फ हामी सचेत हुनैपर्छ ।’

सांसद गोसाईंले

भन्नुभयो, ‘शासक दलहरु समृद्धिको भाषण फलाक्छन् । तर समृद्धि कुनै तयारी खाजा होइन, कुनै स्खको पाकेको फल पनि होइन । लाखौं-लाख नेपाली जनता गरीबीको रेखामुनी छन्, भ्रष्टाचारले देश आक्रान्त छ, अर्थतन्त्र सिकिस्त छ, विदेशीको ऋणमा देश ढुबेको छ, प्राकृतिक स्रोत र सम्पदा विदेशीको हातमा धमाधम दिइँदैछ । गरीबी, भोकमरी, भ्रष्टाचार विरुद्धको व्यापक संघर्ष विना समृद्धि केवल ठगी खाने भाँडो बन्नेछ । भारतीय एकाधिकार पूँजीविरुद्ध संघर्ष गर्दै आत्मनिर्भर अर्थतन्त्रको विकास र क्रान्तिकारी भूमिसुधार एवं वैज्ञानिक कृषि प्रणाली जस्ता व्यावहारिक पाइला विना समृद्धि ढोंग सिवाय केही पनि हुने छैन ।’

पहिलो प्रदेशसभामा बोल्दै उहाँले भन्नुभयो, ‘शोषण, भ्रष्टाचार, महँगी, कानुनविहीनता, अशान्ती, वातावरणीय प्रदूषण, अस्तव्यस्त सडक, बेरोजगारी, आदि नेपाली जनताले भोगिरहेका चरम समस्या तथा विसंगति हुन् भने भारतीय पक्षबाट भइरहेको तीव्र सीमा अतिक्रमण, विदेशी हस्तक्षेप, सांस्कृतिक हमला, भारतीय एकाधिकार पूँजीको दादागिरी देशले बेहोरिराखेको संकट तथा बेथिति हुन् । यी सम्पूर्ण समस्याको समाधान, संकटबाट मोचन र विसंगतिमाथिको विजय नै हाम्रो साभ्ना संकल्प हुन आवश्यक छ । देशभक्त नेपाली जनताको यहीनै आशा एवं अपेक्षा छ ।’

प्रदेशसभाको अर्को बैठक आगामी माघ २७ गते शनिबार बस्ने तय भएको छ । सो दिन प्रदेशसभाको सभामुखको निर्वाचन समेत हुने बताइएको छ । साथै माघ २८ को बैठकमा उपसभामुख पदको चुनाव हुने खबर प्राप्त भएको छ ।

चिनाखँ

प्यक्वःगु नेपालभाषा साहित्य मुँज्याय् (माघ ६ गते पाँगा) न्हाप लागु चिनाखँ

– राम शरण महर्जन, क्पिपू

लिच्चः या सवाः

बाज्यापिनि इलय्, बुँ यक्व दु हँ छ्य-छुईया पालय्, छजू आनानं मन्त पुर्खाया छें छखाः नं, विकासया लँ यन देगः, लायकू स्वरस्वँ पुर्खाया ज्यास्वँ, लुमंलुमं थः लिसे हे तँ वः, जुगः स्वः पुर्खाया नां मिया, धुकू व्वकाकां ल्हाः प्वः चिना, म्हुतु न्यायेका मुलु छपूनं, बापू मापिं जुल छें पाताः त्वता, विदेशीया गलः जुल थःगु नां थम्हं हुल ।

भीगु मन तयेथें, भीगु भाय् ल्हात, भीगु संस्कृति नाल छैनय् मुस्या सिया, खंला भीत च्यः यात बालं च्वच्वं, छें थःगु यात बुँ न्यान्यां, ज्यामी भीत यात भी जुलं पुर्खाया थाय् धाधां पाकः तँ ब्वया जुल ठिगः तर्कं माकःतर्कं, थः थःवय् ल्वाना जुल भीगु धाधां थुलि लिक्नुन, मेपिनी कासाः जुल जुगः उला थुलि ईन, थःगु धायेत छुं हे मतल नेपाल सम्बत्, नेवाः लिपि, नेवाः भाय् नं थवाईपिं जुल खय् भाय्, मेमेगु भाय्, मस्तय् लिसें ल्हाईपिं जुल बाज्मती सभ्यताया बारस्वँ कँकँ, बारखनं हे म्वाय् च्वीक्पिं जुल बारखं पाः हे दयापिं जुल । उकिया लिच्चः खः थवः

मिखा खंक्व बुँ दुपिं पलाः तय्गु बै तर्कं मन्त थौं बुँ वगु नयाँ मफुपिं फ्वना नयाँ मुक्ता मन्त थौं पिनें वपित घो मापिपिं गलय् पिका च्वन उमिसं थौं छें बुँ कुचा कुचा थःला, म्यूम्युं म्यूम्युं लँय् तर्कं दने मन्त भी थौं ।

ईश्वरमुनिलाई मातृशोक

कीर्तिपुर व्याडमिन्टन क्लवका उपाध्यक्ष नयाँबजार क्लवका अध्यक्ष, उज्ज्वल शिशु निकेतन एकेडेमीका शिक्षक ईश्वरमुनि बज्राचार्यलाई मातृशोक परेको छ ।

उहाँकी आमा हिरादेवी बज्राचार्यको माघ १६ गते असामयिक निधन भएको थियो । ने.सं. १०५८ मा जन्मनु भएका हिरादेवी बज्राचार्यको

८० वर्षको उमेरमा निधन भएको थियो ।

वहाँकी जेठा छोरा अशोक बज्राचार्य हुनुहुन्छ । िहरादेवी बज्राचार्यको दुःखद निधन भएकोमा सहिद साप्ताहिकको तर्फबाट हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै शोक सन्तप्त परिवारजनमा हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं ।

राष्ट्रियसभा सदस्यमा २४ जना निर्विरोध निर्वाचित

काठमाडौं । राष्ट्रियसभा सदस्यको यही माघ २४ गते हुने निर्वाचनमा उम्मेदवारी दिएकोमध्ये पाँच राजनीतिक दलका २४ उम्मेदवार निर्विरोध निर्वाचित भएका छन् ।

निर्वाचन आयोगका अनुसार नेकपा (एमाले)का नौ, नेपाली काँग्रेसका आठ, नेकपा (माओवादी केन्द्र) का तीन तथा संघीय समाजवादी फोरम नेपाल राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपालका दुई/दुई उम्मेदवार निर्विरोध भएका हुन् । राष्ट्रियसभा सदस्य निर्वाचनमा उम्मेदवारी दिएका

८२ मध्ये २४ जना निर्विरोध भएपछि बाँकी ५६ जना चुनावी प्रतिस्पर्धामा हुनुहुन्छ ।

निर्विरोध हुने एमाले उम्मेदवारमा परशुराम मेधी गुरुङ, हरिचरण शिवाकोटी, नैनकला ओझा, सुमनराज प्याकुरेल, कोमल ओली, मीना बुढा, शेरबहादुर कुँवर, इन्दु कडरिया र कमलाकुमारी ओली हुनुहुन्छ । त्यस्तै काँग्रेसका तर्फबाट उम्मेदवार भएकामध्ये रमेशजंग रायमाझी, सरिता प्रसाईं, जीतेन्द्रनारायण देव, मुक्ताकुमारी यादव, प्रकाश पन्थी, अनिता देवकोटा, बट्टी

पाण्डे र तारादेवी भट्ट राष्ट्रियसभा सदस्यमा निर्विरोध निर्वाचित हुनुभएको छ ।

आयोगका अनुसार माओवादी केन्द्रका तर्फबाट वीना पोखरेल, शशीकला दाहाल र हरिराम चौधरी निर्विरोध हुनुभएको छ । फोरमका रामपुत पासवान र प्रमिला कुमारी तथा राजपाका रमेशप्रसाद यादव र वृषेशचन्द्र लाल राष्ट्रियसभा सदस्यमा निर्विरोध निर्वाचित भएको आयोगका प्रवक्ता नवराज ढकालले जानकारी दिनुभयो ।

नेमकिपाबाट तामाङ, मुल, विशुंखे र काफ्ले राष्ट्रिय सभा उम्मेदवार

काठमाडौं । निर्वाचन आयोगले राष्ट्रिय सभा निर्वाचनको लागि तोकेको कार्यतालिकाअनुसार बुधबार नेपाल मजदुर किसान पार्टीले निर्वाचनको लागि उम्मेदवार दर्ता गरेको छ ।

प्रदेश नं. ३ को लागि राष्ट्रिय सभा निर्वाचन कार्यालय

पाटनमा पार्टी केन्द्रीय सचिव प्रेम सुवालको नेतृत्वमा गएको प्रतिनिधिमण्डलले उम्मेदवार दर्ता गरेको हो ।

पार्टीको तर्फबाट कृष्णबहादुर तामाङ्ग(खुला), हिमालयश्वरलाल मुल(अपाङ्ग), श्याम विशुंखे(दलित) र गीता काफ्ले(महिला)ले उम्मेदवारी

दिनुभएको छ ।

उहाँहरुलाई प्रदेश सभा सदस्यहरु सुरेन्द्रराज गोसाईं, सृजना साँथ्यू र भक्तपुर नगरपालिका प्रमुख सुनिल प्रजापति र उपप्रमुख रजनी जोशीले प्रस्ताव र समर्थन गर्नुभएको हो ।

राष्ट्रिय सभा चुनाव आगामी माघ २४ गते हुँदैछ ।

अन्तर नगर भलिबल प्रतियोगिता फागुन ३ गतेदेखि

भक्तपुर । भक्तपुर नगरपालिकाले 'मित्रता, अनुशासन र जागरूकताको लागि खेलकुद' भन्ने मूल नाराका साथ यहि २०७४ फागुन ३ गते देखि ८ गतेसम्म अन्तर नगर मेयर कप भलिबल प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा पत्रकार सम्मेलन आयोजना गर्‍यो ।

पत्रकार सम्मेलनमा भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले २०४३ सालमा तत्कालिन प्रधानपञ्च स्व.ज्ञानबहादुर न्याईच्याईको अध्यक्षतामा नगर खेलकुद समिति गठन गरी नगरपालिकाले विभिन्न खेलकुद तालिम र प्रतियोगिताहरु सञ्चालन गर्दै राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका खेलाडी उत्पादन गर्दै आएको स्पष्ट पार्नुभयो । प्रमुख प्रजापतिले खेलाडीहरुलाई प्रोत्साहन गर्न हरेक वर्ष राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खेलहरुमा पदक प्राप्त र सहभागी खेलाडी र वर्षको उत्कृष्ट पुरुष तथा महिला खेलाडी, रेफ्री र प्रशिक्षकहरुलाई सम्मान गर्दै आएको र प्रतियोगिता

सञ्चालनको लागि स्तर अनुसार सहयोग गर्दै आएको पनि सो क्रममा जानकारी दिनुभयो ।

उहाँले खेलकुद विकासको लागि भनपाले अन्तर विद्यालय खेलकुद प्रतियोगिता सम्पन्न गरेको, खेलकुद गतिविधिलाई प्रोत्साहित गर्न प्रतियोगितामा सहभागी टीम विद्यालयहरुलाई खेलकुद सामग्री वितरण गरेको, स्थानीय तहमा युवाहरुको भूमिका विषयक विचार गोष्ठी सम्पन्न गरेको र टिम क्लबमार्फत वडा वडामा खेलकुद गतिविधि अगाडि बढाउने तयारी गरिरहेको बताउनु भयो ।

फागुन ३ गतेदेखि हुन गईरहेको अन्तर नगर मेयर कप भलिबल प्रतियोगितामा प्रथम, द्वितीय, तृतीय र सान्त्वना हुने टोलीहरुलाई क्रमशः १ लाख ५१ हजार, ७५ हजार, ३० हजार र २० हजार रुपैयाँ नगद पुरस्कार प्रदान गर्ने र सहभागी प्रत्येक टिमलाई प्रतिखेल रु. ५ हजारका दरले प्रोत्साहन खर्च वितरण गर्ने व्यवस्था गरेको जानकारी दिनु

भयो ।

उक्त प्रतियोगिता सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्न भक्तपुर नगरपालिकाको बोर्ड निर्णयबाट नगरपालिका प्रमुखको संयोजकत्वमा ९२ सदस्यीय एक मूल समिति, प्रतियोगिता सञ्चालन समिति, समारोह तथा पुरस्कार व्यवस्थापन समिति, कार्यक्रम समिति, खेलमैदान व्यवस्थापन समिति, अनुशासन समिति, प्राविधिक तथा निर्णायक समिति, यातायात तथा बास व्यवस्थापन समिति, प्रचारप्रसार समिति, स्वयंसेवक परिचालन समिति, प्राथमिक उपचार समिति, जलपान समिति र अतिथि सत्कार समिति गरी १२ वटा समितिहरु गठन गरी कार्य अगाडि बढाइरहेको पनि उहाँले उल्लेख गर्नुभयो ।

पत्रकार सम्मेलनमा उप प्रमुख रजनी जोशी, १ नं. वडाका वडा अध्यक्ष श्यामकृष्ण खत्री, ७ नं. वडाका वडा अध्यक्ष उकेश कवाले पनि बोल्नु भएको थियो ।

त्रिविमा गाडि निषेध प्रकरण

निषेध योजना कस्को ? त्रिवि या नेवि

त्रिभुवन विश्वविद्यालय परिसरभित्रको गाडि निषेध गर्ने नियतले नेपाल विद्यार्थी संघ त्रिवि समितिले माघ १३ गते परिसरभित्र फलेक्स बोर्ड राखी गाडि निषेध अनुरोध गरेको छ ।

त्रिविको परिसरमा राम्रो विश्वविद्यालय स्वच्छ विश्वविद्यालय भन्दै शैक्षिक क्षेत्रभित्र सम्बन्धित गाडि बाहेक अन्य गाडिहरुलाई निषेध गरेको छ ।

निषेध गर्ने कसले ?

त्रिवि परिसरभित्र अन्य प्रयोजनको लागि गाडि रोक्ने हो भने त्रिविले रोक्ने कि एउटा विद्यार्थी संघले रोक्ने । के त्रिवि भनेको नेविसंघ हो । अन्य विद्यार्थी संगठनहरु त्रिविमा अध्ययन गरेको छैन ।

कीर्तिपुरवासीको जग्गा अधिकरण गरी त्रिवि स्थापना गरेको र अहिलेसम्म पनि धेरै जग्गा धनीले मुआब्जा पाइनरहेको अवस्थामा कीर्तिपुरवासीको योगदानको हिस्सा विपरीत गाडि

रोक्ने योजना कहाँबाट आयो ? के त्रिविले नेविसंघलाई गाडि निषेध गर्न स्वीकृति दिएको हो ?

वैकल्पिक बाटो खोई ?

त्रिवि र त्रिविमा अध्ययनरत सबैलाई थाहा भएकै कुरा हो, त्रिवि नयाँबजारबाट लेवोरेटरी नयाँ बाटो । भण्डै २ वर्ष लगाएर बाटो बन्द गरी बनाएको बाटो हप्ता दिनमै बिग्रियो । अब फेरि त्यो बाटो निर्माण कार्य यथाशीघ्र हुँदछ ।

नयाँ बाटो बनेको अवस्थामा त्रिवि परिसरभित्रबाट कहिलेकाँही केही गाडि मात्र गुडेको

थियो ।

त्रिविको गरिमामय शैक्षिक मन्दिरलाई कसैले पनि बाधा व्यावधान गर्न चाहना राख्दैन ।

त्रिविको स्थापनासँगै कीर्तिपुरवासीसँगको चिसोपना अभै मेटेको छैन । त्रिवि स्वयंले गाडि निषेध र बाटो बन्द गर्ने आँट गरेको छैन । किनभने त्यो त्रिवि र त्रिविको बाटोको सम्बन्ध कीर्तिपुरसँग गाँसेको छ ।

त्रिविको बाटो प्रयोग गर्ने कुरालाई लिएर त्रिवि आफैले सोच्नु आवश्यक छ ।

शहीद स्मारक कलेजको २७ औं वार्षिक उत्सव

कीर्तिपुर । कीर्तिपुरको पहिलो सामुदायिक कलेज शहीद स्मारक कलेजको २७ औं वार्षिक उत्सव माघ १६ गते सहिद दिवसको दिन त्रिविवि अडिटोरियम हलमा सम्पन्न भयो ।

प्रदेशसभाका सदस्य पुकार महर्जनको प्रमुख आतिथ्यमा सुकुण्डा बाली उद्घाटन गरिएको थियो । त्यसक्रममा वहाँले शहीद स्मारक कलेज कीर्तिपुरको नमूना कलेजको रूपमा स्थापित भएकोमा सराहना व्यक्त गर्दै प्रगतिको कामना गर्नुभयो ।

त्यसैगरी विशेष अतिथि कीर्तिपुर नगरपालिकाका प्रमुख रमेश महर्जनले कीर्तिपुरको शैक्षिक

विकासमा कलेजले खेलेको योगदानको प्रशंसा गर्नुभयो ।

कार्यक्रममा कलेज व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष शम्भुराम महर्जन, कलेजका प्रिन्सिपल मिलनमान

महर्जनलगायतले बोल्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा विभिन्न संकायमा उत्कृष्ट अंक ल्याउने विद्यार्थी र शिक्षकहरुलाई सम्मान पत्रबाट सम्मान गरिएको थियो ।

थाहै नपाई हुन सक्छ लिभर सिरोसिस

– डा. सुवास भट्टराई

लिभर सिरोसिसलाई 'लिभर फेलियर' भनेर बुझ्न सकिन्छ । सिरोसिस भनेको 'कलेजो फेल' भएको अवस्था हो । कलेजो रोगमा क्यान्सरपछि यो दोस्रो गम्भीर समस्या हो । कलेजो ७०-८० प्रतिशतसम्म बिगँदा पनि कतिपय अवस्थामा कलेजो रोगको लक्षण वा समस्या नदेखिन सक्छ । नियमित मध्यपान गर्ने र कलेजो बिगँदै गरेको व्यक्तिको केही महिनाअघि गरिने जाँच पनि सामान्य देखिन सक्छ । कसैकसैलाई रोगको सुरुवातीमा कमजोरी महसुस हुन सक्छ । छिट्टै थकाइ लाग्ने, काम गर्न

गान्छो हुने, हातखुट्टा गलेर आउने, खाना खान मन नलाग्ने जस्ता लक्षण देखिन सक्छ ।

किन हुन्छ लिभर सिरोसिस ?

१. कम्तिमा १० वर्षदेखि नियमित मध्यपान गर्ने वा हप्तामा ४ दिनजसो मदिरा सेवन गर्ने व्यक्तिको कलेजो बिग्रने हुन्छ । हाम्रो समाजमा भने ९०-९५ प्रतिशत लिभर सिरोसिसको कारण रक्सीको नियमित सेवन नै हो ।

२. हेपाटाइटिस बी र सी इन्फेक्सन लामो समयदेखि उपचार नगरेमा । रगत, असुरक्षित यौन सम्पर्क, आमाबाट सन्तानमा, लागूऔषध, प्रयोग भइसकेको सुइ साटफेर आदि माध्यमबाट हेपाटाइटिस हुने गर्छ । हिजोआज लामो समयदेखि हेपाटाइटिस बी र सी भएर कलेजो बिप्रेका बिरामीको संख्या पनि बढ्दो मात्रामा छ ।

३. अन्य कारणहरु: मधुमेह, मोटोपना, कलेजोमा बोसोको मात्र (फ्याटी लिभर) आदि ।

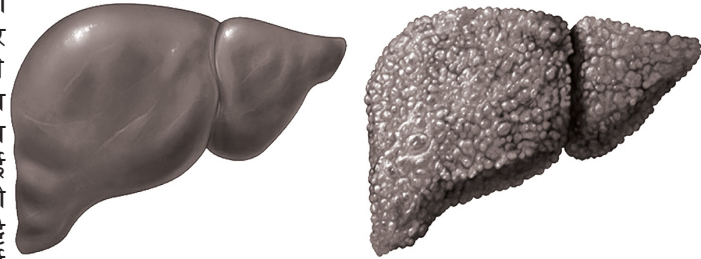
लिभर सिरोसिसका लक्षण

१. जन्डिस रहरिहनु, २. खान मन नलाग्नु, बान्ता हुनु, ३. आलस्य र कमजोरी मससुस हुनु, ४. खुट्टा सुनिनु वा फुल्नु, ५. पेटभित्र पानी जमेर पेट फुल्नु अर्थात् पेट ठूलो हुनु, ६. छाला, मासु गलेर आउनु, ७. चाँडो थकाइ लाग्नु, ८. शरीर दुब्लाउँदै जानु, ९. केटा मान्छेको स्तन बढ्नु, १०. बान्ता गर्दा रगत देखिनु, ११. दिसामा रगत देखिनु, दिसा कालो हुनु, १२. पिसाबमा कमी आउनु, १३. बोली लटपटिनु, बेला-बेलामा होश गुम्नु, १४. दिउँसो निद्रा लाग्नु, राति बर्बराउनु, १५. सास फेर्न गान्छो हुनु, केही पाइलापछि हिँड्न मुस्किल पर्नु, १६. चोट लाग्दा रगत बगिरहनु, आदि ।

माथि उल्लेखित कुनै पनि लक्षण देखा परेमा तुरुन्तै अस्पताल जानुपर्छ । कतिपय अवस्थामा आइसियूमा भर्ना गरेर मात्र उपचार सम्भव हुन सक्छ । कलेजो रोग विशेषज्ञले यस्ता बिरामीलाई देखेबित्तिकै रोग पत्तो लगाउन सक्छन् । तर कलेजो के र कति बिग्रिएको छ, अरु के-के समस्या छन् भन्ने पत्ता लगाउन

चाहिँ केही जाँच गर्नुपर्ने हुन्छ । **के-के जाँच्ने ?**

१. रगतबाट कलेजो जाँच्दा बिलिरुबिन, एलएटी र एसटी उच्च हुन सक्छ, २. रगतमा हेपाटाइटिस बी र हेपाटाइटिस सी किटाणूको जाँच ३. पिसाबको जाँच,

४. रगतमा बोसोको मात्र (उच्च कोलेस्टेरोल, उच्च टिजी), ५. सुगर, युरिक एसिड (उच्च हुन सक्छ), ६. भिडियो एक्सरे (कलेजो खुम्चिएको, पेटमा पानी जमेको, फियो सुनिएको आदि), ७. सिटी स्क्यान (आवश्यकता अनुसार), ८. इन्डोस्कोपी (आवश्यकता अनुसार)

लिभर सिरोसिसको उपचार

सिरोसिस भएका बिरामी जन्डिसको उपचार गर्दै हिँडेको देखिन्छ । जन्डिसको उपचार गर्दैमा यो रोग निको हुँदैन । जन्डिस भनेको कलेजोको खराबी भन्ने बुझिन्छ । यो आफैमा कुनै रोग होइन ।

कलेजो रोगको शंका लागेमा पेट तथा कलेजो रोग विशेषज्ञसँग परामर्श, सल्लाह र नियमित चेकअप गराइरहनुपर्छ । समयमै रोग पत्ता लगाई उपचार गरेमा समस्या बढ्न पाउँदैन । बिरामीलाई बचाउन सकिन्छ, तर, नियमित डाक्टरलाई देखाइरहनु पर्छ । कतिपय अवस्थामा औषधिबाटै लिभर सिरोसिसको पूर्ण उपचार नहुन सक्छ र कलेजो फेर्ने अथवा प्रत्यारोपण गर्नुबाहेक अन्य विकल्प बाँकी रहँदैन ।

यसो भन्दैमा, औषधि-उपचार गर्दै नमिल्ने भन्ने होइन । समस्या बढ्न नदिन र कलेजो जति बिग्रियो त्यसलाई थप बिग्रिन नदिन केही औषधि प्रयोग गरिन्छ । तर रक्सी सेवन बन्द गर्नुपर्छ, धूमपान गर्नु हुँदैन । हेपाटाइटिस बी र सीबाट पीडित सिरोसिसका बिरामीले डाक्टरको सल्लाह अनुसार पहिले एन्टिभाइरल औषधि खानुपर्छ । खुट्टा सुनिएको, पेट फुलेको अवस्थामा पिसाब लाग्ने औषधि सेवन गर्नुपर्छ भने दिसा पातलो गर्ने भोल औषधि 'लेक्टुलोज'को प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ ।

कस्तो खाने कुरामा ध्यान दिने ?

१. लिभर टनिक खाँदा जन्डिस, हेपाटाइटिस निको हुन्छ, रक्सी सेवन गर्न मिल्छ र कलेजो बिग्रँदैन भन्ने भ्रमबाट मुक्त हुनुपर्छ । २. रक्सी पटककै सेवन गर्नु हुँदैन । कलेजोलाई आराम दिन माछा, मासु, फ्राई गरेको, चिल्लो आदिको

सेवनमा कमी ल्याउनुपर्छ ।

३. जन्डिस मात्र हुँदा पानी ज्यादा पिउन भनिन्छ । तर, सिरोसिस भइसकेपछि अत्यधिक पानी पिउनु हुँदैन, जति पिसाब लाग्छ त्यसको अनुपातमा पानी पिउनुपर्छ ।

४. मुख नमिठो हुने हुँदा ग्लुकोज पानी, फलफूलको जुस खान

भनिएको हो । फलफूलको जुस पिउँदा पानीको विकल्प हुनुका साथै तागतिलो पनि हुन्छ । सकी नसकी मेवा, उखु खोज्दै हिँड्नु पर्दैन । उखु पेल्ले हात र पानी फोहोर छ भने उल्टो बेफाइदा गर्छ । पानी उमालेको या फिल्टर गरेको हुनुपर्छ ।

५. नियमित बिहान-बेलुका खाने दाल-भात खान मिल्छ । तरकारी बनाउँदा प्रयोग हुने प्याज भुट्न चाहिने जति तेल पनि प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

६. जंक फुड (चाउचाउ, चिप्स आदि), फास्ट फुड (म:म, चाउमिन, पिज्जा आदि) र कोक फेन्टा जस्ता कोल्ड ड्रिंक खानु हुँदैन ।

७. सिरोसिस भएका बिरामीमा प्रोटीनको कमी हुने भएकाले उसिनेको अन्डाको सेतो भाग दिनमा ३ देखि ५ वटासम्म, भटमास, चना, केराउको सातु आदि खान सकिन्छ ।

(ग्यास्ट्रोलेजिस्ट/हेपाटोलोजिस्टडा. भट्टराई पेट तथा कलेजो रोग उपचार केन्द्र पोखरामा कार्यरत छन् ।)

– स्वास्थ्य खबर

ग्यारेन्टी उपचार

नशा च्यापिएको घुँडाको दुखाई

आश्चर्यजनक रूपमा ग्यारेन्टी निको पार्ने

- ♦ जाँड-रक्सीको कुलन ग्यारेन्टी छुटाउने
- ♦ मुखै नबारीकन सुगर कन्ट्रोल गर्न
- ♦ महिला/पुरुषको यौन पावर बढाउन
- ♦ पेटको दाग अनुहारको चाँयापोतो हटाउन
- ♦ भूँडी घटाउन/शरीरको तौल बढाउन
- ♦ स्तन घटाउन, बढाउन/टाईट पार्न

फिटनेस प्वाइन्ट ट्रेडिङ्ग

दुरसंचारको गेटसंगै

फोन नं. ४३३६७०१
९८०३५०२५९, ९८४९९८१९७६

Free Home Delivery

Not For Medicinal Use